

Inleiding

Het ministerie van VWS heeft het RIVM gevraagd een doorrekening te maken van de bereikbaarheid van de afdelingen Spoedeisende Hulp in Nederland volgens de methodiek van de 'gevoelige ziekenhuizen'. Deze methodiek gaat uit van een bereikbaarheidsmodel waarbij een ambulance met spoed naar een plaats van incident rijdt, een patiënt in de ambulance overbrengt en vervoert naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis met een afdeling Spoedeisende Hulp (SEH). Om de bereikbaarheid te beoordelen wordt uitgegaan van een norm, die zegt dat volgens dit model iedereen binnen 45 minuten naar een SEH vervoerd moet kunnen worden. De term 'gevoelig' is een aanduiding voor een ziekenhuis en geeft aan dat sluiting van de SEH van het betreffende ziekenhuis tot gevolg heeft dat een aantal mensen niet meer binnen de norm naar een SEH vervoerd kan worden.

De laatste doorrekening van de bereikbaarheid van SEH's in Nederland volgens dit model was in 2008 (briefrapportnummer 270142001, 16 april 2008). In dat onderzoek was ook een doorkijk naar de situatie in Zeeland gemaakt. Later dat jaar zijn extra berekeningen gemaakt voor het oplossen van bereikbaarheidsproblemen in Zeeland en Flevoland met behulp van extra ambulancestandplaatsen (briefrapportnummer 270142002, 16 oktober 2008). In 2010 is een nadere analyse gedaan van de bereikbaarheid van SEH's in de regio Oost-Groningen (bijlage bij brief 105/2010/HvO/GJK/ms, 9 juli 2010).

Dit verslag betreft een actualisatie van de bereikbaarheidsanalyse van SEH's in Nederland met als peilmoment april 2011.

Vraagstelling

De vraagstelling is tweeledig:

1. Welke ziekenhuislocaties met een afdeling voor spoedeisende hulpverlening zijn 'gevoelig' en voor hoeveel inwoners van Nederland geldt dit?
2. Welke ziekenhuislocaties met een afdeling voor spoedeisende klinische verloskunde zijn 'gevoelig' en voor hoeveel inwoners in Nederland geldt dit?

Definities en methode

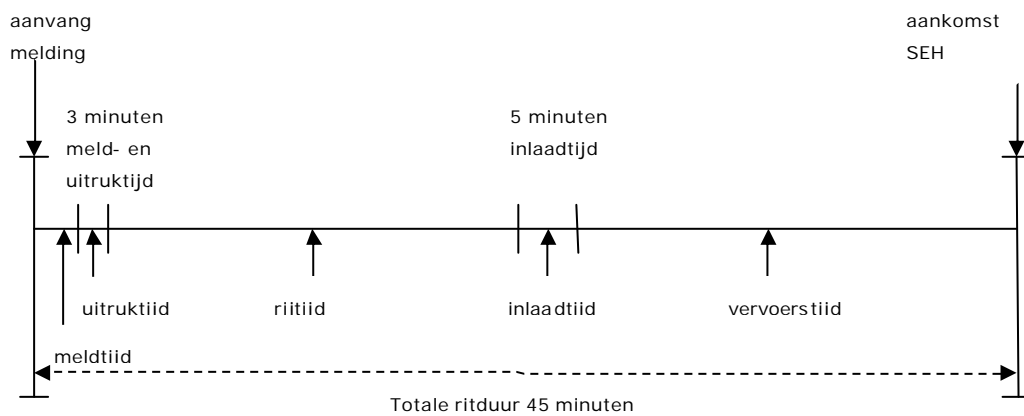
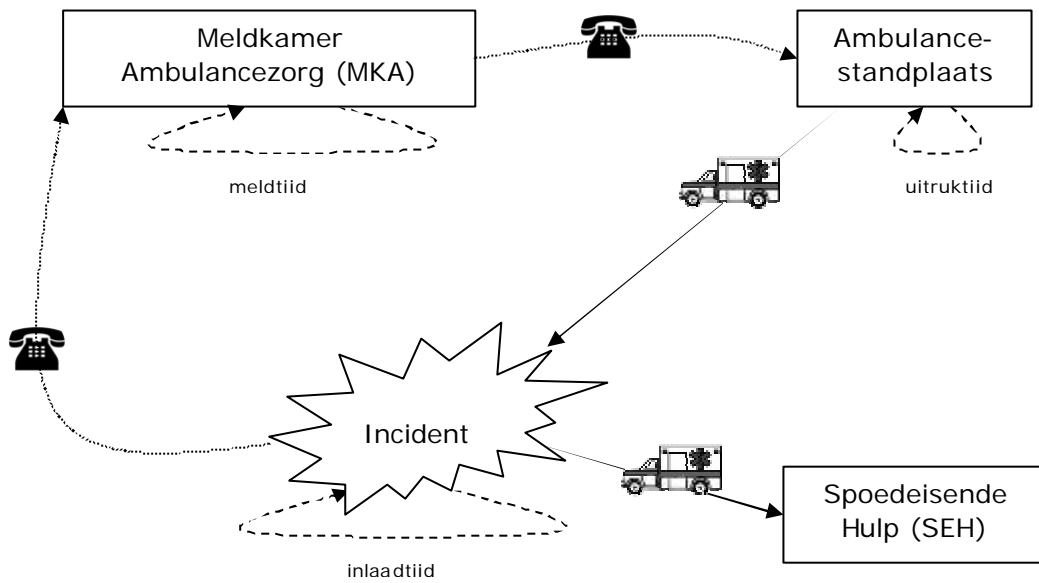
Het bereikbaarheidsmodel gaat uit van vier tijdsintervallen die samen de totale ritduur bepalen. De totale ritduur is gedefinieerd als de som van de volgende tijdsintervallen:

- meldtijd van de Meldkamer Ambulancezorg (MKA) en uitruktijd van de ambulance, hiervoor wordt een vaste waarde van 3 minuten gehanteerd;
- rijtijd per ambulance onder spoed vanuit de dichtstbijzijnde ambulancestandplaats naar de plaats van het incident;
- inlaadtijd van de patiënt, hiervoor wordt een vaste waarde van 5 minuten gehanteerd;
- vervoerstijd per ambulance onder spoed van de plaats van incident naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis met een afdeling Spoedeisende Hulp.

De rijtijd en vervoerstijd zijn variabelen die afhangen van de locaties van standplaatsen, de ligging van SEH's en de plaats van het incident. In het bereikbaarheidsmodel wordt uitgegaan van een integrale rij- en vervoerstijd. Dit betekent dat de totale rij- en vervoerstijd samen maximaal 37 minuten mag zijn. Als een incident op zeer korte rijtijd van een ambulancestandplaats plaatsvindt, is er meer tijd over voor vervoer naar een SEH dan wanneer het incident ver van een standplaats plaatsvindt. Een bereikbaarheidsprobleem van een SEH kan dus worden opgevangen door een extra ambulancestandplaats. De responstijd die in de ambulancezorg wordt gehanteerd, met de norm van 15 minuten in levensbedreigende situaties (A1-urgentie), is hier niet van toepassing. In dit bereikbaarheidsmodel mag een ambulance dus wel na 15 minuten ter plaatse zijn. Het model is schematisch weergegeven in Figuur 1.

In het bereikbaarheidsmodel wordt eerst voor elk (vierpositie)postcodegebied berekend wat de rijtijd is vanuit de dichtstbijzijnde ambulancestandplaats, uitgaande van een ambulance rijdend met spoed. Vervolgens is per postcodegebied berekend wat de vervoerstijd is naar de dichtstbijzijnde SEH; ook hier rijdt de ambulance met spoed. Bij deze rij- en vervoerstijden wordt 3 minuten meld- en uitruktijd en 5 minuten inlaadtijd opgeteld. Dit geeft per postcodegebied de totale ritduur vanaf de dichtstbijzijnde standplaats via de plaats van ongeval naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis met SEH.

Figuur 1: Schema van het bereikbaarheidsmodel voor SEH's

Deze berekening wordt uitgevoerd voor elk postcodegebied in Nederland. Door een optelling over de postcodegebieden wordt bepaald hoeveel mensen buiten de bereikbaarheidsnorm van 45 minuten vallen. De berekeningen worden herhaald voor de (fictieve) situatie waarin een SEH gesloten is. Inwoners in het verzorgingsgebied van deze SEH moeten dan naar een andere SEH worden vervoerd. Dan kan opnieuw worden bepaald hoeveel mensen buiten de norm van 45-minuten vallen. Het extra aantal ten opzichte van de eerste berekening is het aantal mensen waarvoor het betreffende ziekenhuis 'gevoelig' is.

Om te berekenen hoeveel mensen binnen of buiten bereik van een SEH wonen, worden *verzorgingsgebieden* van ziekenhuizen berekend. Het verzorgingsgebied van een ziekenhuislocatie bestaat uit een aantal vierpositiepostcodegebieden. Een postcodegebied behoort tot het verzorgingsgebied van ziekenhuis A als de bevolking van dat gebied ziekenhuis A als snelste van alle ziekenhuizen kan bereiken, gerekend met het bereikbaarheidsmodel. De inwoners van deze postcodegebieden worden dan toegekend aan het betreffende ziekenhuis.

Een *gevoelige ziekenhuislocatie* is gedefinieerd als een locatie waarvan (delen van) het verzorgingsgebied uitsluitend door deze locatie wordt bediend. Met andere woorden: een ziekenhuislocatie is gevoelig wanneer mensen deze niet meer binnen de normtijd kunnen bereiken als de SEH op de betreffende locatie wordt gesloten.

In de eerdere doorrekeningen van de bereikbaarheid van SEH's in Nederland is altijd uitgegaan van een SEH waarop 24 uur per dag en 7 dagen per week klinische zorg wordt geleverd door de volgende 8 poortspecialismen: interne geneeskunde, chirurgie, gynaecologie/obstetrie, kindergeneeskunde, neurologie, KNO-heelkunde, oogheelkunde en dermatologie¹. Voor het gemak noemen we dit 'volledige' SEH's. In onderhavige actualisatie van de bereikbaarheid van SEH's in Nederland worden twee soorten SEH's onderscheiden. In de eerste plaats de volledige SEH's, in de tweede plaats de SEH's die niet alle acht poortspecialismen aanbieden, of die niet 24 uur per dag en 7 dagen per week geopend zijn, de 'onvolledige' SEH's.

Gegevens

- *Ziekenhuislocaties met een SEH*

Voor deze analyse is een inventarisatie gemaakt van de paraatheid en dienstverlening van SEH's met betrekking tot de 'volledigheid' van de openstelling van 24 uur per dag en 7 dagen per week met de 8 poortspecialismen. Uitgangspunt van de inventarisatie was de lijst van 104 SEH's die in de 2008-studie zijn gehanteerd. De ziekenhuizen op deze lijst zijn telefonisch benaderd en gevraagd naar de openstelling (paraatheid) van de SEH en of alle acht specialismen werden aangeboden.

¹ Deze definitie is verwoord in de brief van het ministerie van VWS aan de Raden van Bestuur van Algemene en Academische ziekenhuizen met als onderwerp: Ziekenhuislocaties Spoedeisende hulp (CZ/IZ-2677194).

De inventarisatie gaf de volgende resultaten:

- sinds 2008 zijn 5 van de 104 SEH's gesloten door fusies, nieuwbouw, concentratie van zorg of omdat een ziekenhuislocatie gesloten is;
- er zijn 67 Nederlandse ziekenhuislocaties met een volledige SEH;
- er zijn 32 onvolledige SEH's, die één of meer specialismen niet meer 24 uur per dag en 7 dagen per week aanbieden.

Kaart 1 geeft een ruimtelijk beeld van de SEH's en de indeling naar volledigheid.

- *Locaties klinische verloskunde*

De 67 volledige SEH's leveren allen 24 uur per dag en 7 dagen per week klinische verloskunde. Daarnaast zijn er nog 17 SEH's die ook 24 uur per dag en 7 dagen per week klinische verloskunde aanbieden. Deze 17 SEH's zijn niet volledig, omdat zij één van de andere 8 poortspecialismen niet aanbieden. In totaal zijn er 84 SEH's met 24 uur per dag en 7 dagen per week klinische verloskunde.

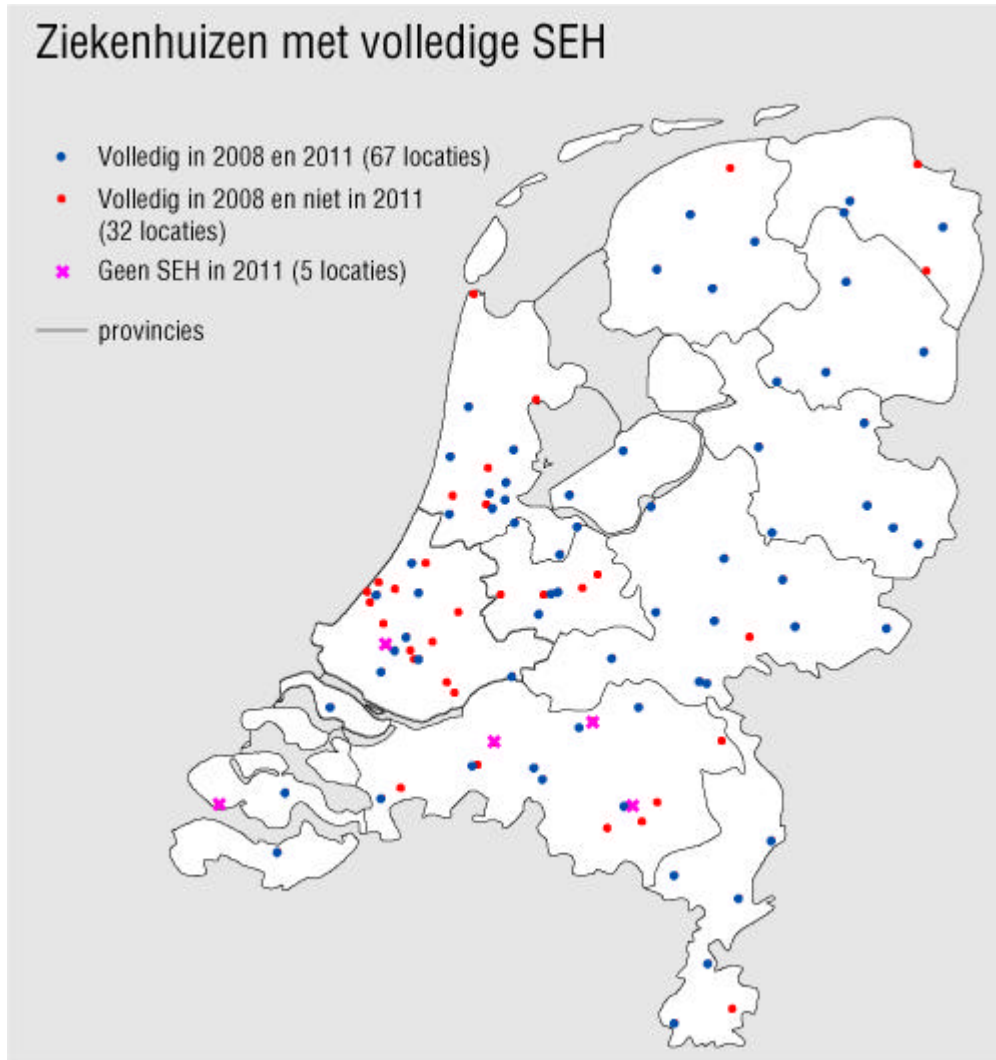
- *Ambulancestandplaatsen*

Deze analyse gaat uit van de spreiding van standplaatsen met peilmoment december 2010. Er worden twee soorten standplaatsen onderscheiden. De eerste soort levert 24 uur per dag en 7 dagen per week paraatheid, de tweede soort niet. Standplaatsen van de tweede soort worden ook wel uitrukposten genoemd en zijn alleen een deel van de dag paraat. In december 2010 waren er 196 standplaatsen met 24/7 paraatheid en er waren 27 uitrukposten, zie Kaart 2. Ten opzichte van 2008 is het aantal standplaatsen met 2 toegenomen.

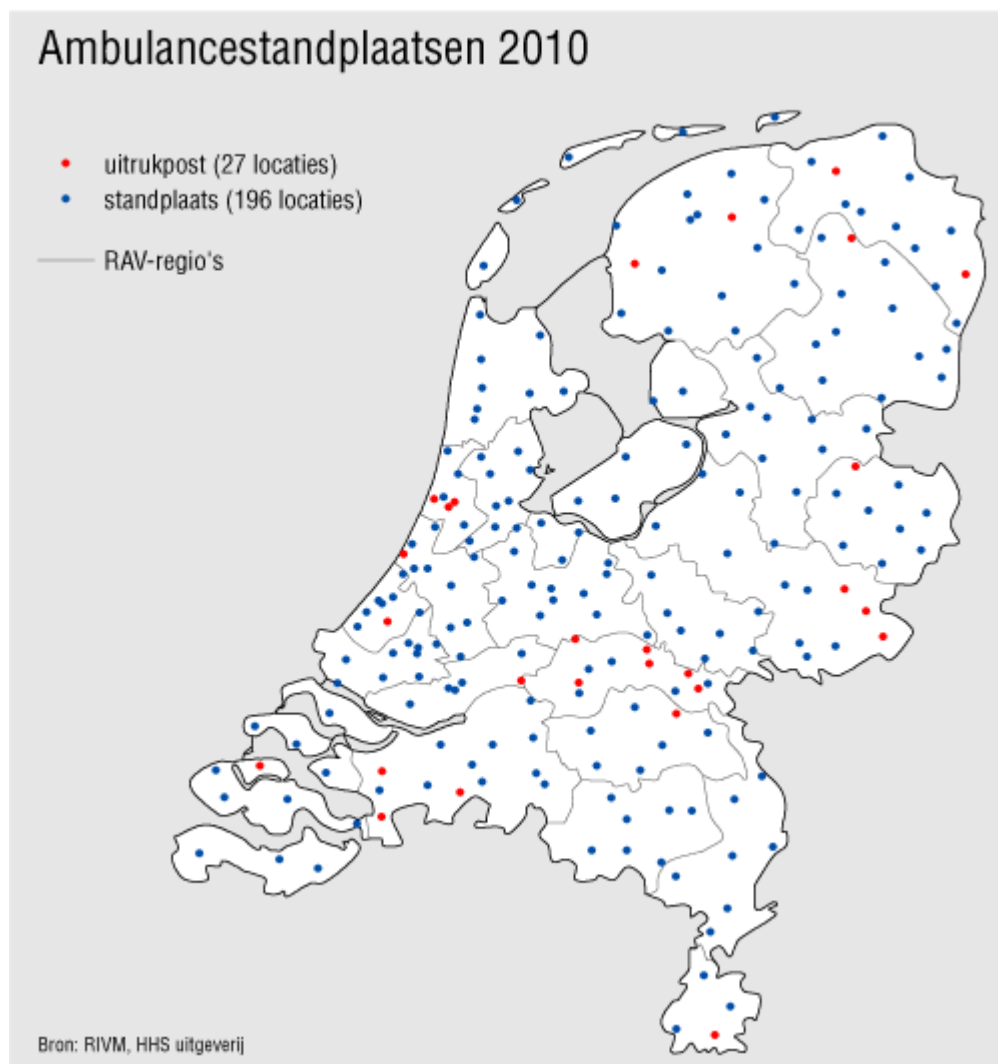
- *Bevolkingsgegevens*

De gebruikte bevolkingsgegevens per vierpositiepostcodegebied zijn van 1 januari 2010 en zijn afkomstig van het CBS (<http://statline.cbs.nl/statweb/>).

Kaart 1: Aantal SEH's in 2011 in vergelijking met 2008: er zijn 67 volledige SEH's, 32 onvolledige SEH's, die één of meer specialismen niet 24 uur per dag en 7 dagen per week aanbieden, en sinds 2008 zijn 5 SEH's gesloten

Kaart 2: Spreiding van standplaatsen ambulance zorg peilmoment december 2010: 196 standplaatsen en 27 uitrukposten

Uitwerking en resultaten

De analyse bestaat uit een doorrekening van de bereikbaarheid van:

- de 67 volledige SEH's;
- de 99 (67 + 32) volledige en onvolledige SEH's; en
- de 84 SEH's met 24 uur per dag en 7 dagen per week klinische verloskunde.

Hierbij wordt uitgegaan van paraatheid in de ambulancezorg via 196 standplaatsen met volledige paraatheid. Als extra analyse is de bereikbaarheid doorgerekend met de toevoeging van de 27 uitrukposten. De resultaten zijn op hoofdlijnen gegeven in Tabel 1; Tabel 2, 3 en 4 geven een gedetailleerd overzicht van de gevoelige ziekenhuizen.

De doorrekening van de bereikbaarheid van de 67 volledige SEH's in 2011 laat zien dat 142.300 inwoners van Nederland niet binnen de 45-minuten-norm een SEH kunnen bereiken, zie Kaart 3 en Tabel 2. Er zijn 34 gevoelige ziekenhuizen die in totaal voor 629.500 inwoners gevoelig zijn. Deze resultaten gaan uit van 196 standplaatsen waarvandaan 24 uur per dag en 7 dagen per week paraatheid wordt geleverd. Als ook rekening wordt gehouden met de 27 uitrukposten, dan is het aantal inwoners waarvoor de 34 ziekenhuizen gevoelig zijn lager, namelijk 522.800.

Wanneer wordt uitgegaan van alle 99 SEH's en dus ook de 32 overige SEH's worden meegenomen in de bereikbaarheidsanalyse, blijkt dat 46.950 inwoners buiten de 45 minuten rijtijd vallen (Kaart 4 en Tabel 3). Er zijn dan 26 gevoelige ziekenhuizen die samen voor 331.400 inwoners gevoelig zijn. Wanneer de 27 uitrukposten worden meegenomen in de berekeningen is het aantal gevoelige ziekenhuizen 24 en het aantal mensen waarvoor deze ziekenhuizen gevoelig zijn 275.300.

De doorrekening van de bereikbaarheid van de klinische verloskunde resulteert erin dat er 56.400 inwoners zijn die niet binnen de 45 minuten een ziekenhuis met klinische verloskunde kunnen bereiken (Kaart 5 en Tabel 4). Er zijn 25 gevoelige ziekenhuizen die samen voor 372.500 inwoners gevoelig zijn. Wanneer de uitrukposten meegenomen worden is het aantal inwoners waarvoor de ziekenhuizen gevoelig zijn lager, namelijk 332.900.

Tabel 1: Resultaten van de analyses gevoelige ziekenhuizen 2011.

	2011 situatie volledige SEH's		2011 situatie alle SEH's		2011 situatie klinische verloskunde	
Aantal SEH's	67	67	99	99		
Aantal SEH's met 24x7 uur klinische verloskunde					84	84
Aantal standplaatsen ambulancezorg	196	223	196	223	196	223
Aantal inwoners buiten 45 minuten bereik (x 1.000)	142,3 (0,86%)	142,3 (0,86%)	47,0 (0,28%)	47,0 (0,28%)	56,4 (0,34%)	56,4 (0,34%)
Aantal gevoelige ziekenhuizen	34	34	26	24	25	25
Aantal inwoners waarvoor de ziekenhuizen gevoelig zijn (x 1.000)	629,5	522,8	331,4	275,3	372,5	332,9

De verschillen in bereikbaarheid in 2011 ten opzichte van 2008 hebben drie oorzaken.

1. *Andere bevolkingsgegevens*

In 2008 is een analyse gemaakt van de bereikbaarheid van de Spoedeisende Hulp in Nederland. Daarbij werd gebruikgemaakt van inwonersaantallen van 1 januari 2007. Uit die analyse bleek dat 57.000 inwoners niet binnen 45 minuten totale ritduur naar een SEH kunnen worden vervoerd en er waren 25 gevoelige ziekenhuizen die gevoelig waren voor 282.400 inwoners. Wanneer we dezelfde analyse met bevolkingscijfers over 2010 uitvoeren zijn er 1.000 mensen meer die binnen de 45-minuten-norm vallen. Het aantal inwoners waarvoor de ziekenhuizen gevoelig zijn is nagenoeg gelijk. De nieuwe bevolkingscijfers zijn dus iets gunstiger voor de bereikbaarheid van de 104 SEH's, al is het effect zeer gering.

2. *Andere standplaatsen*

Een groter effect op de bereikbaarheid is er door veranderingen in de spreiding en de paraatheid van ambulancestandplaatsen. Tussen 2008 en 2010 zijn er standplaatsen bijgekomen en zijn anderen verdwenen, van een aantal is de paraatheid veranderd. Dit kan effect hebben op de bereikbaarheid van SEH's volgens dit bereikbaarheidsmodel. Een voorbeeld hiervan is de bereikbaarheid van de SEH in Winterswijk. In 2008 was deze SEH gevoelig voor 1.900 inwoners. In de berekening werd toen uitgegaan van volledige paraatheid van de standplaatsen Groenlo en Borculo.

In de nieuwe analyse hebben deze standplaatsen geen 24-uurs paraatheid meer. Hierdoor is het aantal inwoners waarvoor de SEH in Winterswijk gevoelig is toegenomen naar 29.500 inwoners.

3. *Andere SEH's*

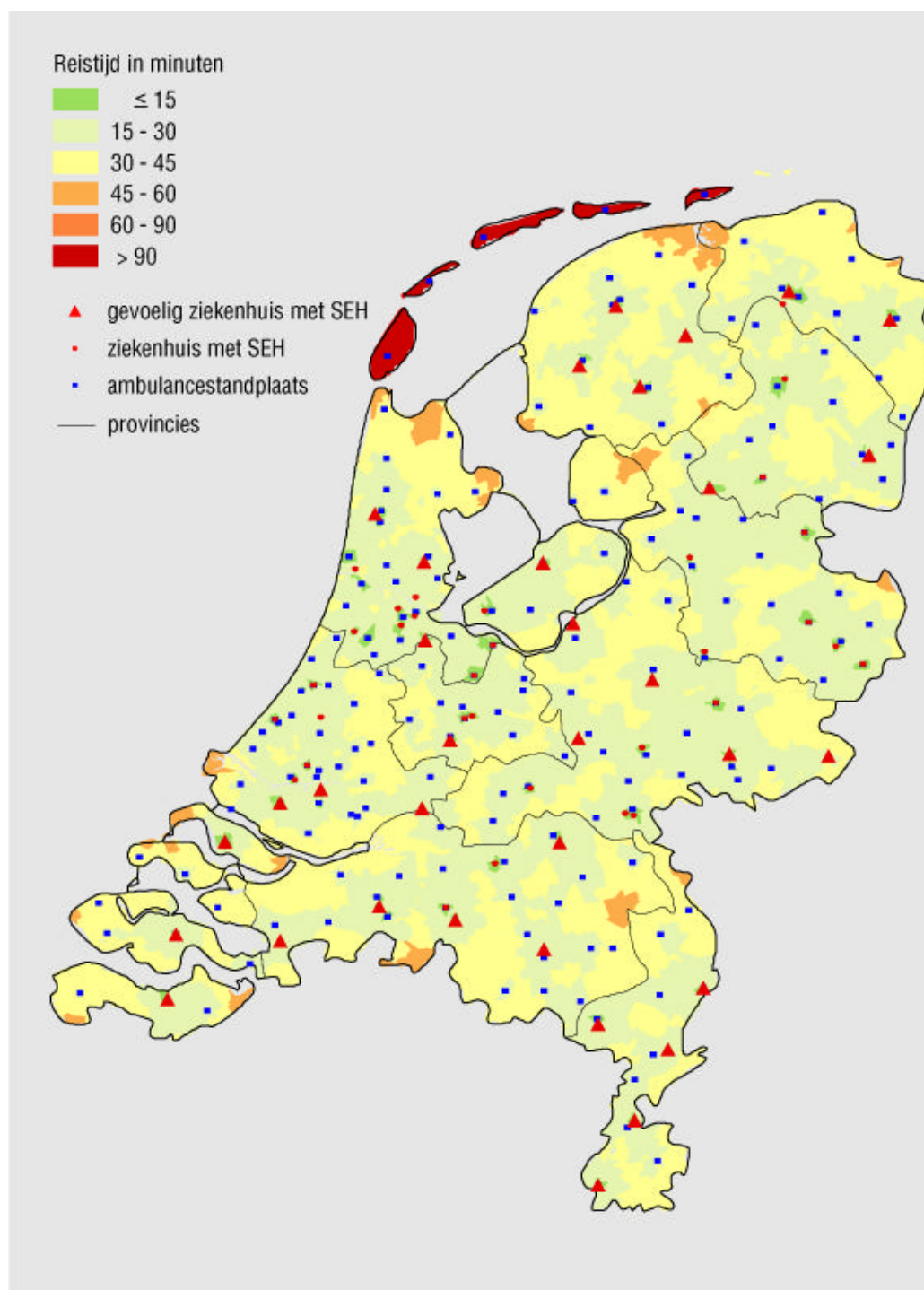
In vergelijking met 2008 zijn er nu 37 volledige SEH's minder. Als gevolg hiervan kan een ziekenhuis met een volledige SEH gevoelig zijn geworden. Een voorbeeld hiervan is de gevoeligheid van het Medisch Centrum Alkmaar. Omdat de SEH's in Hoorn en Den Helder geen volledige SEH's meer zijn, is het ziekenhuis van Alkmaar in 2011 gevoelig voor 85.000 inwoners. In 2008 was dit 500.

Conclusie

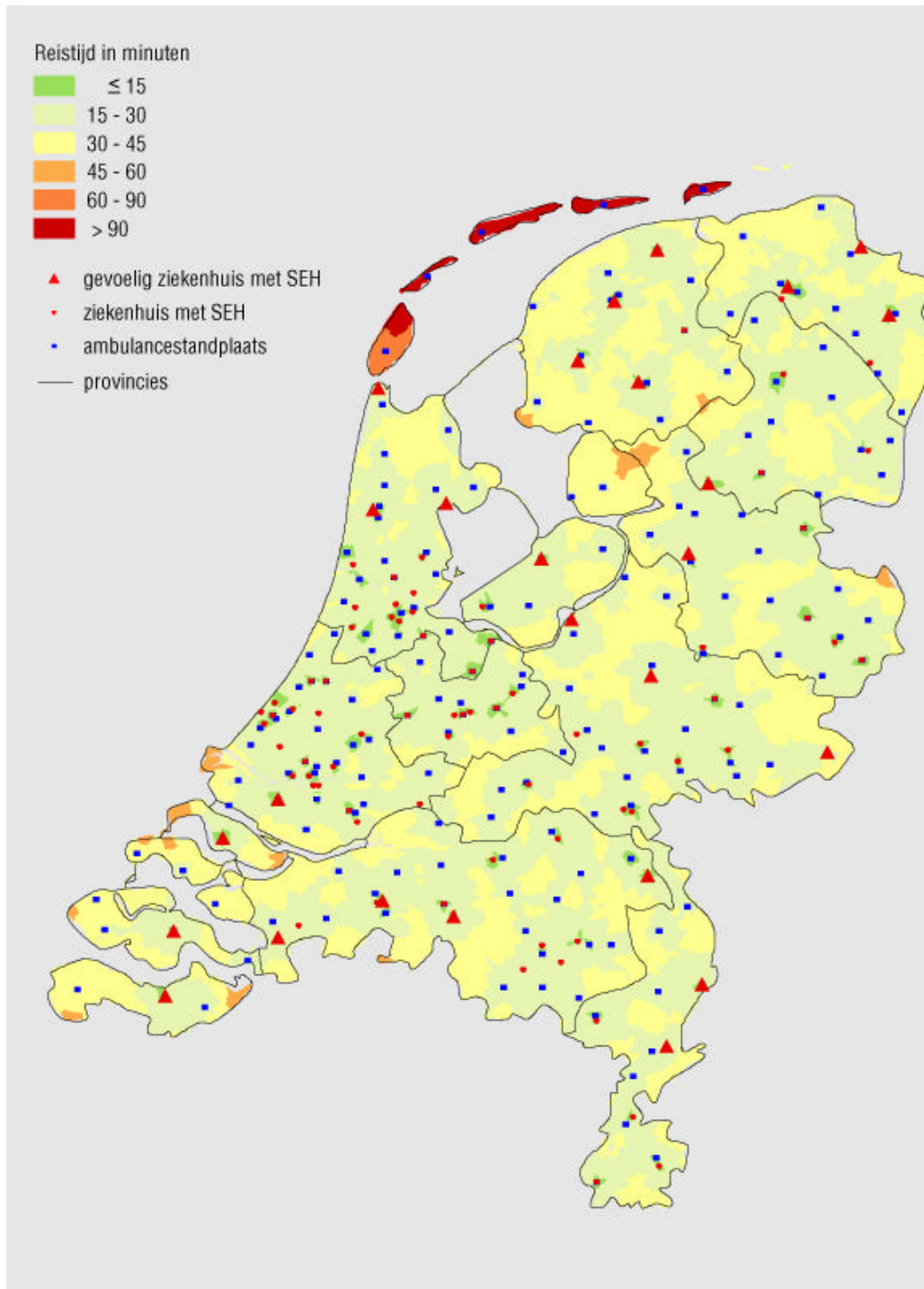
Ten opzichte van 2008 is het aantal SEH's dat 24 uur per dag en 7 dagen per week klinische zorg levert door de 8 poortspecialismen teruggelopen van 104 naar 67. De afname is veroorzaakt door een aantal factoren. Er zijn in deze periode fusies van ziekenhuizen geweest die gepaard gingen met een concentratie van SEH-functies. Er is ook nieuwbouw geweest, waarbij meerdere ziekenhuislocaties zijn samengegaan op één nieuwe locatie. Er zijn SEH-functies van meerdere locaties van een ziekenhuis geconcentreerd op één locatie en er zijn ziekenhuizen gesloten. Bij een aantal SEH's was er onvoldoende vraag naar bepaalde specialismen, waardoor het aanbod van deze specialismen is weggevallen.

Uit de bereikbaarheidsanalyse blijkt dat, uitgaande van de 67 volledige SEH's en 196 standplaatsen in de ambulancezorg, 142.300 inwoners, 0,86% van de totale bevolking, niet binnen 45 minuten met een ambulance naar een SEH vervoerd kan worden. Wanneer in de bereikbaarheidsanalyse ook de 32 onvolledige SEH's worden meegenomen, is dit aantal 47.000 en wanneer wordt gerekend met de 84 SEH's die 24 uur per dag en 7 dagen per week klinische verloskunde aanbieden zijn er 56.400 inwoners die niet binnen 45 minuten een SEH kunnen bereiken. De meeste mensen in onbereikt gebied wonen op de Waddeneilanden of in een aantal dun bevolkte gebieden van Nederland, zoals een aantal natuurgebieden of gebieden in de grensstreken met België en Duitsland. De analyse wijst een aantal SEH's aan die belangrijk zijn voor de bereikbaarheid, de gevoelige ziekenhuizen. Als deze SEH's sluiten neemt het aantal mensen dat niet binnen 45 minuten een SEH kan bereiken toe. Uitgaande van 67 volledige SEH's zijn er 34 gevoelige ziekenhuizen, bij 99 volledige en onvolledige SEH's zijn er 26 gevoelige ziekenhuizen en uitgaande van de 84 SEH's met 24 x 7 uur klinische verloskunde zijn er 25 gevoelige ziekenhuizen.

Kaart 3: Bereikbaarheid van de 67 volledige SEH's in 2011 en de locaties van gevoelige ziekenhuizen, uitgaande van 196 standplaatsen in de ambulancezorg

Kaart 4: Bereikbaarheid van de 99 SEH's in 2011 (67 volledige en 32 onvolledige) en de locaties van gevoelige ziekenhuizen, uitgaande van 196 standplaatsen in de ambulancezorg

Kaart 5: Bereikbaarheid van de 84 SEH's met 7x24 uur klinische verloskunde in 2011 en de locaties van gevoelige ziekenhuizen, uitgaande van 196 standplaatsen in de ambulancezorg

Tabel 2: Gevoelige ziekenhuizen bij 67 volledige SEH's en 196 standplaatsen en het aantal inwoners waarvoor het ziekenhuis gevoelig is.

Rangnr	Organisatie	Locatie	Plaats	Aantal inwoners (x 1.000)
1	Medisch Centrum Alkmaar	Medisch Centrum Alkmaar	Alkmaar	85,0
2	Ziekenhuis Zeeuws-Vlaanderen	De Honte	Terneuzen	57,8
3	Stichting Ziekenhuis Lievensberg	Ziekenhuis Lievensberg	Bergen op Zoom	57,3
4	Admiraal De Ruyter Ziekenhuis	Goes	Goes	37,7
5	Orbis Medisch en Zorgconcern	Dr. H. van der Hoffplein	Sittard	33,3
6	VieCuri Medisch Centrum	Venlo	Venlo	31,9
7	Stichting Cura Mare	Van Weel-Bethesda Ziekenhuis	Dirksland	31,3
8	Streekziekenhuis Koningin Beatrix	Beatrix	Winterswijk	29,6
9	Zorggroep Noorderbreedte	Medisch Centrum Leeuwarden	Leeuwarden	28,3
10	Waterlandziekenhuis	Waterlandziekenhuis	Purmerend	27,3
11	Rivas zorggroep	Beatrixziekenhuis	Gorinchem	25,5
12	Antonius Ziekenhuis	Antonius Ziekenhuis	Sneek	24,7
13	Academisch Ziekenhuis Maastricht	Academisch Ziekenhuis Maastricht	Maastricht	23,8
14	Amphia ziekenhuis	locatie Langendijk	Breda	21,0
15	St. Lucas Ziekenhuis	St. Lucas Ziekenhuis	Winschoten	18,4
16	St. Antonius Ziekenhuis	St. Antonius Ziekenhuis	Nieuwegein	13,8
17	IJsselmeer Ziekenhuizen	MC Zuiderzee	Lelystad	13,7
18	St. Elisabeth Ziekenhuis	St. Elisabeth Ziekenhuis	Tilburg	10,9
19	Zorggroep Suydevelt	Scheperziekenhuis	Emmen	7,2
20	Zorgcombinatie Noorderborg	Diaconessenhuis Meppel	Meppel	7,0
21	Laurentius Ziekenhuis	Laurentius Ziekenhuis	Roermond	6,8
22	Universitair Medisch Centrum Groningen	UMC	Groningen	6,7
23	Maasstad Ziekenhuis	Medisch Centrum Rijnmond- Zuid	Rotterdam	6,2
24	Ziekenhuis De Gelderse Vallei	Ede	Ede	4,6
25	Catharina Ziekenhuis	Catharina Ziekenhuis	Eindhoven	4,5
26	St. Jans Gasthuis	St. Jans Gasthuis	Weert	3,6
27	De Tjongerschans	De Tjongerschans	Heerenveen	3,5
28	St. Jansdal	St. Jansdal	Harderwijk	2,7
29	Ruwaard Van Putten Ziekenhuis	Ruwaard van Putten Ziekenhuis	Spijkenisse	2,0
30	Ziekenhuis Bernhoven	Oss	Oss	1,7
31	Slingeland Ziekenhuis	Slingeland Ziekenhuis	Doetinchem	1,1
32	Nij Smellinghe	Nij Smellinghe	Drachten	0,6
33	Academisch Medisch Centrum	Academisch Medisch Centrum	Amsterdam	0,1
34	Gelre Ziekenhuizen	Gelre Apeldoorn	Apeldoorn	0,1
totaal				629,5

Tabel 3: Gevoelige ziekenhuizen bij 99 SEH's (67 volledige en 32 onvolledige) en 196 standplaatsen en het aantal inwoners waarvoor het ziekenhuis gevoelig is.

Rangnr	Organisatie	Locatie	Plaats	Aantal inwoners (x 1.000)
1	Ziekenhuis Zeeuws-Vlaanderen	De Honte	Terneuzen	57,8
2	Admiraal De Ruyter Ziekenhuis	Goes	Goes	37,7
3	Gemini Ziekenhuis	Den Helder	Gemini Ziekenhuis	33,5
3	Stichting Ziekenhuis Lievensberg	Ziekenhuis Lievensberg	Bergen op Zoom	57,3
4	Westfries Gasthuis	Westfries Gasthuis	Hoorn Nh	32,3
5	Stichting Cura Mare	Van Weel-Bethesda Ziekenhuis	Dirksland	31,3
6	Streekziekenhuis Koningin Beatrix	Streekziekenhuis Koningin Beatrix	Winterswijk	29,6
7	Antonius Ziekenhuis	Antonius Ziekenhuis	Sneek	24,7
8	Zorggroep Noorderbreedte	Medisch Centrum Leeuwarden	Leeuwarden	9,0
9	Stichting Christelijke Zorgvoorzieningen Talma Sionsberg	Ziekenhuis Talma Sionsberg	Dokkum	7,9
10	Zorgcombinatie Noorderborg	Diaconessenhuis Meppel	Meppel	7,0
11	Laurentius Ziekenhuis	Laurentius Ziekenhuis	Roermond	6,8
12	IJsselmeer Ziekenhuizen	MC Zuiderzee	Lelystad	6,4
13	Amphia ziekenhuis	locatie Molengracht	Breda	5,5
14	De Tjongerschans	De Tjongerschans	Heerenveen	3,5
15	Pantein	Maasziekenhuis	Boxmeer	2,8
16	St. Jansdal	St. Jansdal	Harderwijk	2,7
17	Stichting Ziekenhuis Lievensberg	Ziekenhuis Lievensberg	Bergen op Zoom	2,7
18	Universitair Medisch Centrum Groningen	UMC Ruwaard van Putten	Groningen	2,6
19	Ruwaard van Putten Ziekenhuis	Ziekenhuis	Spijkenisse	2,0
20	St. Elisabeth Ziek enhuis	St. Elisabeth Ziekenhuis	Tilburg	1,7
21	Delfzicht Ziekenhuis	Delfzicht Ziekenhuis	Delfzijl	1,2
22	VieCuri Medisch Centrum	Venlo	Venlo	1,0
23	St. Lucas Ziekenhuis	St. Lucas Ziekenhuis	Winschoten	0,7
24	Isala Klinieken	Sophia	Zwolle	0,7
25	Medisch Centrum Alkmaar	Medisch Centrum Alkmaar	Alkmaar	0,4
26	Gelre Ziekenhuizen	Gelre Apeldoorn	Apeldoorn	0,1
totaal				311,4

Tabel 4: Gevoelige ziekenhuizen bij 84 SEH's met 7x24 uur klinische verloskunde en 196 standplaatsen en aantal inwoners waarvoor het ziekenhuis gevoelig is.

Rangnr	Organisatie	Locatie	Plaats	Aantal inwoners (x 1.000)
1	Ziekenhuis Zeeuws-Vlaanderen	De Honte	Terneuzen	57,8
2	Admiraal De Ruyter Ziekenhuis	Goes	Goes	37,7
3	Gemini Ziekenhuis	Gemini Ziekenhuis	Den Helder	33,5
4	Westfries Gasthuis	Westfries Gasthuis	Hoorn Nh	32,3
5	Stichting Cura Mare	Van Weel-Bethesda Ziekenhuis	Dirksland	31,3
6	Streekziekenhuis Koningin Beatrix	Streekziekenhuis Koningin Beatrix	Winterswijk	29,6
7	VieCuri Medisch Centrum	Venlo	Venlo	25,7
8	Antonius Ziekenhuis	Antonius Ziekenhuis	Sneek	24,7
9	St. Lucas Ziekenhuis	St. Lucas Ziekenhuis	Winschoten	18,4
10	St. Elisabeth Ziekenhuis	St. Elisabeth Ziekenhuis	Tilburg	10,9
11	Zorggroep Noorderbreedte	Medisch Centrum Leeuwarden	Leeuwarden	9,0
	Stichting Christelijke Zorgvoorzieningen			
12	Sionsberg	Ziekenhuis Talma Sionsberg	Dokkum	7,9
13	Zorggroep Suydevelt	Scheperziekenhuis	Emmen	7,2
14	Zorgcombinatie Noorderborg	Diaconessenhuis Meppel	Meppel	7,0
15	Laurentius Ziekenhuis	Laurentius Ziekenhuis	Roermond	6,8
16	Universitair Medisch Centrum Groningen	UMC	Groningen	6,5
17	IJsselmeer Ziekenhuizen	MC Zuiderzee	Lelystad	6,4
18	Ziekenhuis De Gelderse Vallei	Ede	Ede	4,6
19	Elkerliek Ziekenhuis	Helmond	Helmond	4,0
20	De Tjongerschans	De Tjongerschans	Heerenveen	3,5
21	St. Jansdal	St. Jansdal	Harderwijk	2,7
			Bergen op Zoom	
22	Stichting Ziekenhuis Lievensberg	Ziekenhuis Lievensberg	Zoom	2,7
23	Ruwaard Van Putten Ziekenhuis	Ruwaard van Putten Ziekenhuis	Spijkenisse	2,0
24	Medisch Centrum Alkmaar	Medisch Centrum Alkmaar	Alkmaar	0,4
25	Gelre Ziekenhuizen	Gelre Apeldoorn	Apeldoorn	0,1
totaal				372,5